

Raadsvragen naar aanleiding van het Raadsdebat op 5 november 2019

Onderdeel: overige vragen

Swollwacht

Voorstel om aan de bijlagen om een derde kolom toe te voegen met geraamde en dan wel begrote bedragen.

Antwoord

Financiële verantwoording voor het programma energietransitie vindt plaats met de begrotingscyclus. Voor investeringsprojecten worden specifieke begrotingen opgesteld.

VVD

VVD vraagt om toezegging van de wethouder nav een artikel in de Volkskrant om: effecten in de gaten houden van het risico dat door de verduurzaming van huizen, huizen 'onder water kunnen komen te staan'.

Antwoord

De investering in de verduurzaming van woningen moet in eerste plaats leiden tot lagere energielasten en/of voorkoming van stijging van energielasten. Stijgende kapitaallasten worden gecompenseerd door dalende exploitatielasten; integrale woonlasten blijven in beginsel gelijk totdat de maatregelen afgeschreven zijn en de kapitaallasten vervallen. Uit verschillende onderzoeken blijkt daarnaast dat verduurzamen van woningen ook tot waardestijging leidt. Onderzoek van universiteit van Tilburg op basis van cijfers van de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) en de Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO) naar de verkochte woningen 1ste helft 2017 laat zien dat woningen met een A of B label gemiddeld €6000,= meer opbrengen en een maand korter te koop staan dan vergelijkbare woningen met label F of G. We houden de markteffecten van verduurzaming in de gaten via onze contacten met partners in de vastgoed- en financiële sector.

VVD vraagt wat de ambitie is van het college voor groene leges? Gaat het college hier breed over communiceren? Creatief compenseren – perverse prikkels willen we niet in Zwolle. En is het college bereid om de Kamercommissie per brief te wijzen op het gevoerde debat hierover en de behoefte die in Zwolle is?

Antwoord

De raad heeft 28 mei jl. via een wijziging van de legesverordening ingestemd met de onderstaande uitwerking van groene leges.

- Korting op leges nieuwbouw energieneutrale woningen (EPC = 0,0) zonder aardgas aansluiting;
- Geen leges voor duurzaamheids-maatregelen bij monumenten;

Via verschillende media is/wordt aandacht geschonken aan de mogelijkheid een korting op de leges te ontvangen als er duurzaamheids-maatregelen worden getroffen. Een groot deel van de huidige en toekomstige maatregelen ter verduurzaming van bestaand vastgoed kunnen vergunningsvrij worden uitgevoerd. Waar geen vergunning nodig is, is een korting op de leges niet aan de orde.

VVD: Wil het college kijken of het inzetten van extra elektrische laadpalen ook op een innovatieve manier kan? Door bijvoorbeeld werk met werk te maken en kosten te besparen door bijvoorbeeld op het netwerk van lantaarnpalen aan het haken?

Antwoord

We zijn altijd op zoek naar mogelijke innovaties. Op dit moment zijn laadpalen de meest effectieve manier. Zoals

eerder toegelicht is aanhaken op netwerk openbare verlichting niet mogelijk: • Het netwerk voor openbare verlichting is technisch ongeschikt voor het opladen van auto's, veel te licht. • Er staat alleen stroom op de lichtmasten als de verlichting brandt. • De netbeheerder staat het aansluiten van andere gebruikers op het netwerk voor lichtmasten niet toe.
VVD: Samenwerking met omliggende gemeenten. Staat er al een overlegstructuur? Vinden deze gesprekken al plaats? Kunnen we de samenwerking ook breder inzetten door regionale inkoop? Antwoord Stand van zaken REnergie Strategie (RES) en andere samenwerkingsverbanden: - RES-ontwikkeling met de gemeenten in West-Overijssel wordt nu opgestart, zoveel mogelijk aansluitend op bestaande overlegstructuren. Begin volgend jaar informatienota naar de raad; - RES loopt provinciaal. In Regio Zwolle-verband wordt in kader van de nieuwe agenda bezien wat aanvullend in regioverband kan worden opgepakt. - Programma Slim en Duurzaam Regio Zwolle (2019 en verder); Dit programma betreft een samenwerking tussen rijk, provincie Overijssel en regio gemeenten en heeft als doel om de CO2 reductie te bewerkstelligen en daarnaast de bereikbaarheid te bevorderen door het aantal auto's in de spits te reduceren (spitsmijdingen). - Door de gemeenten Deventer, Apeldoorn, Zwolle en Zutphen wordt gewerkt aan het project Transform. Dit project ontwikkelt nieuwe financieringsconcepten voor de transitie van de gebouwde omgeving. - In de alliantie Nieuwe Energie Overijssel wordt door Overijsselse gemeenten en partners samengewerkt aan verschillende energievraagstukken. Onderling wisselen deze partners kennis uit om er voordeel mee te doen, bv experiment woningabonnement. Dit is een lopend programma.
SP SP: Welke concrete afspraken gaat het college op korte termijn maken nav de brief van VNO-NCW/MKB Nederland Midden? Antwoord We gaan met de genoemde onderwerpen aan de slag. We zijn en blijven in gesprek. Ook werken we samen in NEO-verband.
SP: Het is voor een groot deel niet duidelijk waar het geld nu naar toe gaat en wat het hele energieverhaal gaat kosten zoals de geothermie, warmtenetten etc. Hoeveel geld gaat dat kosten? Waar moet dat vandaan komen en wie gaat dat betalen? Antwoord De inzet van gemeentelijke middelen en de verantwoording daarvan verloopt via de begrotingscyclus. Voor 2019 is €1,72 mln gereserveerd voor het gemeentelijke energieprogramma. Voor investeringsprojecten zoals geothermie volgen aparte projectvoorstellen met dekking. Over de totale kosten en baten van de energietransitie is nog geen uitspraak te doen. Onze inzet is dat de woonlasten van Zwollenaren niet zullen stijgen.
D66 Kan de wethouder verklaren waarom Berkum aardgasvrij niet bij de landelijke proeftuinen Aardgasvrije wijken terecht is gekomen en niet in aanmerking is gekomen voor de landelijke subsidie? Antwoord Het project Berkum Energieneutraal 2025 was nog niet ver genoeg in de ontwikkeling om aanspraak op de subsidie te kunnen maken, gezien de strak gehanteerde voorwaarden dat er al een keuze voor een wijkstelsel voor

warmtevoorziening gemaakt moest zijn en een uitvoeringsplan opgesteld moest zijn. Voor de stand van zaken van het project Berkum Energieneutraal 2025 zie separate informatienota.

D66: kan de wethouder aangeven waar zonneparken worden aangelegd en wat kansrijke locaties zijn?

Antwoord

De Energiegids die december 2017 door de raad is vastgesteld geeft de kaders voor deze projecten. Daarbij is de belangrijkste waarborg voor zorgvuldige (ruimtelijke) toetsing de uitgebreide ruimtelijke procedure van de Project Omgevings Vergunning. Per project zal in een ruimtelijke onderbouwing de afwegingen goed moeten worden uitgewerkt. De raad heeft hierbij het laatste woord omdat zij een 'verklaring van geen bedenkingen' moet afgeven. Het Landschaps Ontwikkelings Plan (LOP) en de provinciale Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonneparken bieden daarbij een stevig fundament om de kwaliteit van het landschap te beschermen.

De eerste ervaringen die afgelopen jaar zijn opgedaan zijn positief. Er waren ook enkele initiatieven die niet passend bleken en waarbij dit ruimtelijk voldoende kon worden onderbouwd. Bij de uitwerking van de omgevingsvisie deel II wordt nu verkend of deze instrumenten in alle gevallen voldoende bescherming bieden aan de recreatieve waarde van de uitloopegebieden of dat hiervoor een aanvullend toetsingscriterium opgesteld moet worden. Bij de behandeling van de Omgevingsvisie zal dit aan de raad worden voorgelegd. .

D66: Kan de wethouder aangeven welk tijdspad het college voor zich ziet met de betrekking tot de bouw van een waterstoftankstation? En dat het college zich inspannt richting de provincie om bij de aanbesteding van het busvervoer aan te dringen op busvervoer op waterstof.

Antwoord

Zwolle is vanwege de strategische ligging interessant voor de vestiging van een fossielvrij tankstation. De eerste verkennende gesprekken met de markt worden gevoerd over een dergelijk tankstation, met ondermeer de mogelijkheid tot het tanken van waterstof.

Voor het antwoord op de vraag over busvervoer verwijzen wij u naar de informatienota "Reactie van het college op het ontwerp programma van eisen IJssel-Vecht" van 26 november jl.

PVDA

PvdA:

1. Plan van aanpak is nu meer een wenkend perspectief. Het heeft te maken met de doelen: waar wil het college staan in 2019, 2020, 2021, 2022.

Antwoord

De energietransitie verloopt schoksgewijs en is deels onvoorspelbaar. Maatregelen hebben vaak een lange doorlooptijd. Doelstellingen op jaarbasis hebben daarom geen meerwaarde. Verantwoording op jaarbasis wel. Dat doen we via de begrotingscyclus. Daarnaast maken we een monitor om de voortgang te volgen.

2. Wat gaat het college concreet doen om bijvoorbeeld meer zonnepanelen op de daken te leggen of kleinschalige initiatieven te ondersteunen? Hoe staat het met faciliteiten voor elektrische bussen op het nieuwe busstation?

- We ondersteunen op dit moment onder andere de navolgende initiatieven:

- '50 tinten groen' in Assendorp. Initiatief stelt de bewoner centraal, zoekt naar samenwerking voor het creëren van duurzame oplossingen;

- Sporthal Zwolle-Zuid en Koningskerk, beide met als vertrekpunt de verduurzaming van het eigen gebouw en tegelijk verbinding zoeken met de wijk en gemeenschap, met behulp van een postcodeproject.
- Ondersteuning verbinder Stadshagen, met als doel netwerk van initiatieven te bouwen, een burgerpanel op te zetten en activiteiten uit te voeren.
- Ondersteuning Energiek Wipstrik, intussen 4 werkgroepen (zonnepanelen, energie besparen, deelauto's en groene speelplekken).
- Onderzoek naar postcoderoos Bestevaer. Voorbeeld van een samenwerking tussen gemeente (vastgoed is van ons) en bewonersinitiatief;
- Verschillende initiatieven in Diezerpoort. WJBedrijf Dieze met zonnepanelen, woningverbetering en recent met 'Dieze boven water'. Tegelijk wordt daar een samenwerking opgezet met Domusica om in postcoderoos zonnepanelen te realiseren.
- Voor de meeste van bovengenoemde initiatieven wordt ook samengewerkt met het Energieloket Verbeter & Bespaar'.

-
Voor het antwoord op de vraag over busvervoer verwijzen wij u naar de informatienota "Reactie van het college op het ontwerp programma van eisen IJssel-Vecht" van 26 november jl.

3. Het plan is ambitieus en gaat er vanuit dat alles gehaald gaat worden. Wat als dat niet gebeurt? Heeft de wethouder een ander plan achter de hand?

Antwoord

De energietransitie kent veel onzekerheden. We zullen mee- en tegenvallers krijgen. Dit vraagt om een flexibele uitvoering en om adaptieve sturing. We bezien jaarlijks of aanpassing van het plan van aanpak nodig is.

4. Is het huidige budget van 1,7 miljoen euro en de huidige omvang van de formatie bij de gemeente voldoende? Welk bedrag en welke formatie is er nodig om vol vertrouwen de opgave te laten slagen?

Antwoord

Voor 2019 volstaat €1,72 mln euro. Dit omvat zowel de gemeentelijke capaciteit als kosten derden. Bij de perspectiefnota moet bezien worden of in de jaren erna een intensivering nodig is om de doelstellingen te halen. Het plan van aanpak is bewust op hoofdlijnen, geen blauwdruk voor de Zwolse energietransitie. De uitwerking gebeurt in specifieke projecten, samen met de partners in die projecten.

PvdA: In het plan wordt gesproken over positieve neveneffecten. Wat zijn volgens het college de neveneffecten? Hoe en in welke mate draagt de Energietransitie bij aan de werkgelegenheid in Zwolle? Hoe dragen de grootschalige initiatieven bij aan de stad?

Antwoord

Voor een deel ontstaan positieve neveneffecten zonder dat hier een actieve gemeentelijke rol voor nodig is. Voor een deel heeft de gemeente er een rol in zoals bij het sturen op 'bijdrage aan andere doelen' bij grootschalige opwek projecten in het kader van de Energiegids. In de Zwolse transitie zijn nu al op verschillende vlakken positieve neveneffecten te zien.

Voorbeelden hiervan:

- Er zijn diverse Zwolse bedrijven in de bouw- en installatiebranche die een groot deel van hun omzet halen uit energie-verduurzaming en zonne-energie
- Ondernemers op Hessenpoort die samen investeren in een zonnepark op gemeentelijke grond dat door een Zwolse ondernemer gebouwd gaat worden
- Blauwvinger Energie die op gemeentelijke grond aan de Scholtensteeg een postcoderoosproject voor Zwollenaren ontwikkelt.
- De participatiemogelijkheden, georganiseerd door Blauwvinger Energie, in de 3 grote zonne-parken die nu in voorbereiding zijn
- De bewoners van Tolhuislanden die zich momenteel coöperatief organiseren om zelf de grootschalige opwekking in hun gebied te ontwikkelen
- Diverse kleinschalige initiatieven in wijken die met of zonder ondersteuning van de gemeente ontstaan.

CU

CU: de link met het onderwijs en de HCA wordt gemist in het plan. Er wordt gevraagd om hier meer uitwerking aan te geven, mede omdat het missen van technisch personeel de bottleneck in de energietransitie kan zijn.

Antwoord

Het college is er zich bewust van en herkent de relatie tussen het halen van de doelen van de Energietransitie en de HCA. Menselijk kapitaal is een sleutel naar succes in het behalen van de energietransitie doelstellingen. De opgave is daarom benoemd als prioritaire sector (gekoppeld aan Techniek – Techniekpact en de Bouw) in de HCA.

CU: warmteplan per wijk, sluit aan bij de DNA van de wijk

Antwoord

Warmteplannen stellen we gezamenlijk op waarbij de fysieke en sociale gebiedskenmerken relevant zijn. De kennis vanuit de wijk en de meekoppelkansen zullen hierbij een belangrijke inbreng en voorwaarde voor succes zijn.

CDA

CDA: Het CDA ziet graag dat de gemeente in samenwerking met de provincie een plan maakt om asbestdaken te vervangen en zonnepanelen erop te leggen.

Antwoord

De provinciale stimuleringsregeling “asbest eraf, zonnepanelen erop”, gericht op agrariërs, is oktober 2016 gesloten. In de gemeentelijke begroting voor 2019 zijn geen middelen beschikbaar gesteld voor het vervangen van asbestdaken.

CDA: De wethouder wordt gevraagd of zij al een beeld heeft bij financiële hefboom Transform en wil zij deze met de raad delen? En of de raad over de go/nogo momenten kan worden geïnformeerd?

Antwoord

De raad heeft inmiddels een informatienota ontvangen over de stand van zaken Transform

CDA Stel dat er een go komt voor Geothermie hoeveel woningen denkt u te kunnen aansluiten op deze bron? Waar en wanneer denkt u de warmtenetten te gaan aanleggen en heeft u daar een beeld bij van de kosten?

Antwoord

De geothermiebron zal ca. 10.000 woningequivalenten van warmte kunnen voorzien. Het voorstel vanuit de Verkenning Warmtegids is om met de warmtenetten te starten in Aalanden en Holtenbroek. Na vaststelling van de

Warmtegids (verwacht medio 2019) kan hiermee gestart worden. Voor nadere informatie en een beeld van de kosten verwijzen wij u naar het raadsvoorstel over het geothermieproject dat u binnenkort ontvangt.

CDA: Heeft de wethouder al gekeken naar de grote nieuwbouwlocaties in Zwolle zoals de Tippe en Breezicht?

Antwoord

Nieuwbouwlocaties dienen te voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Bouwbesluit. Per 01-01-2020 moeten woningen bijna energieneutraal (BENG) worden gebouwd. Daarnaast mag met de invoering van de wet VET nieuwbouw kleinverbruikers niet meer aangesloten worden op een gasnet. Per project wordt gekeken wat de meest kansrijke duurzame warmtelevering is. Voor Breezicht en de Tippe is duurzaamheid, en in het bijzonder energie, een belangrijk thema. Er zijn nog geen definitieve keuzes gemaakt voor het duurzame energiesysteem. In ieder geval krijgen de woningen geen gasaansluiting. Bij de Tippe behoort een lokaal warmtenet tot de mogelijkheid.